

Ana Šnabl: *Plima*

(Excerpt in Serbian)

Translated by: Jelena Dedeić

Contact of the translator: jela.dedeic@gmail.com

Ipak, imala je prelepo lice! Ličila je na glumicu Kiru Najtli, ali nije zračila ničim glupavim. Nosila je kratku kosu koja je naglašavala smeđezelene oči, ljupke, dvaput probušene male uši ukrašene okruglim mindušicama s motivom nedefinisane životinje, možda lisice, i savršene zube. Iako se vraćala s plaže, Dunja je mogla da se kladi da je Duška imala crne namazane trepavice, blago našminkane usne, ili su to još bili ljubičasti, posoljeni ostaci dana, i žućkastu senku na kopcima. Njena glava je iznad izazovno obučenog tela, ali ne na mamin način (lucijski, provincijalno), već damski, pariski (farmerke u stilu bermuda i plavobeli top na pruge s izrezom na leđima), doputovala iz nekog drugog žanra.

„A ti si Draga?“, zvučala je medeno, kako često zvuče debeli ljudi.

„Z-zove se Dunja, srećice, D-dunja“, sagla se Katarina prema ćerkinom uvetu i neprijatno se promeškoljila iza njenih leđa.

„Ali, izgledaš kao precrtana Draga“, odgovorila je Duška mirno. Ukopana u mestu. Ali, nekim čudom uopšte nije vredala, njen otvoreni izraz je pre pozivao na raspravu – raspravu o značaju i sadržini imena, o sočnosti, obilnosti i lepljivosti Dunja i dostojanstvenosti, neuglađenosti i prisnosti Draga. Jedva se uzdržala da devojci ne odgovori kao što bi odgovorila odrasloj osobi – kako šekspirovski od tebe da tako govoriš! – već se, što je bilo stvarno neprikladno i jebeno tipično, prokleti lekovi s nepresušnom rekom šljajma, glasno zagrcnula i povrh toga još i masno zakašljala. A stvarno, stvarno je htela samo da se nasmeje.

Posle tog čudnog ispada, nije bilo mesta ni za šta drugo osim za tišinu, trigracioznu tišinu. Gošća je zurila u pod, majka u ćerkino rame, ćerka u ivicu stola, s podsmehom ali uviđavnim, tako ju je bar Dunja zamišljala, ali nije mogla da objasni sebi zašto. Zar bi debeljuce po njenom trebalo da budu sveti,

saosećajni ljudi? Zar svim osobama na iskušenju, osobama sa stigmom izraste veće srce? Jao, Dunja, opet je zahrkala i nakašljala se, prestani već jednom...

Utom je jasno čula, nešto je morala da radi sa svojim čulima, kako je u kupatilu tekla voda; sudeći po odzvanjanju mlaza, to je verovatno bila voda u tuš kabini, a s obzirom na njegovo trajanje – i ranije je prepoznala zvuk nekakvog čangrljanja, tapkanja (?) – verovatno je Kristijan prao kosu. Možda je samo bio, skrenula je pažnju, neviđeno prljav, jer, ako čovek želi da postigne željeni efekat, onda portoroške alge, pesak, ulje, mikroplastiku, izlučevine turista i ko zna šta sve mora da ispira sa zanosom i elanom (i s verom da neće zaraditi upalu nekog od važnijih organa). Kad se kuhinjska atmosfera za stepen opustila i kad je na sebi ponovo osetila Duškine pronicljive oči, shvatila je da mu uopšte nije zamerila što se pre njene iznenadne posete sakrio u higijenu. Iako je oplodžavanje prošlosti sadašnjošću izazivala sama, mada je, šta više, dobro znala da se procesi iz prošlosti retko završavaju, da je sadašnjost samo stajanje uzniklo iz različitih nekad, često joj je ponestajalo volje da ulazi u svoje – u tuđe! – početke. Kao mljackanje, disanje, kao božićna večera. Osećala se kao, dosetila se jeftine metafore, da poziva prošlost telefonom i ujedno se nada da gospođa ne može da siđe, da ne može do slušalice, da su beznadežno skupi impulsi kad se zove inostranstvo. A opet, sa svakim novim pozivom, gonio ju je samo osećaj neophodnosti, slutnja da se tamo nalazi nešto važno.

Još pre nego što je Mirelica, dakle, bilo šta objasnila, Dunju je sasvim prošlo ono što joj je malopre prebacila; Mirela u njenog brata, pomislila je nežno saosećajući, jer saosećanje mora biti blago, nije bila samo kratko, pubertetski, prolazno zatreskana. Mirela je njenog brata, svakako, verovatno, možda (jer oči, oči! su potvrdile sumnju), zrelo, odraslo volela.

„Ma nismo bili par, ne, nikad u vezi”, kaos između kapaka se još jednom promešao postavši nekako, eee, vlažan?, ali nije pocrveneo, da bi se Dunja ponadala suzama.

„Ali, Dunja, nas dvoje bismo to uskoro postali, samo je bilo pitanje vremena, ne bi nikako moglo biti drugačije, bili smo zaljubljeni, ma svi su to videli i primećivali.”

Svi, samo sestra ne, a sestri to, oprostite na nekreativnosti, nije odgovaralo. Na Mirelu adolescentkinju, makar se naprezala poput lastiša, još uvek, ni dan kasnije, nije mogla da prizove nikakvo opipljivo – reč nije izabrala logika već literatura – nikakvo opipljivo sećanje. Dobacila je, verovatno revizionističkom izradom, samo do atmosfere Draženovog i Mirelinog (devojačkog) kikotanja iza zatvorenih vrata njihove sobe (ali Dražen sobu nije smeo da zaključava, dakle, kada bi ušla, Dunja bi morala Mirelu i da vidi, da je upozna, sretne) i do male, ali kaleidoskopske scene telefonskog poziva (Dražen, okrenut u ćošak, s rukom preko usta, a glas ušeceran i lepljiv i sočan kao papaja, Glas Parenja i malo gugutanja). Ostatak nedelje, Dunja se trudila da njih dvoje sastavi u slagalicu pomoću sitnica koje su joj se nudile, ali, gle ironije, nudila su se samo sećanja na nekakvu svesnost – uh, što je ovo postalo komplikovano – na svesnost nekakvog prisustva, ali nikako prostornog, prisustva tela, recimo, koje se kreće iza gorepomenutih zatvorenih vrata, već više prisustva u Draženovom životu, sadržine koja je duže vreme živela u njegovoj svesti i zauzimala značajno mesto u njoj i odavala neke vibracije stranog, kao da je od drugih ljudi (kao što se sad, dok je sedela u zagrljaju kožnog kauča, nudilo samo od sebe) od možda već tada blago ćaknute, naporne Mirele – zamislite! To što je zaboravila takvu osobu moglo bi lako da znači da je zbog sensimilije marihuane umesto mozga možda imala surutku (hm, ili se brat pod pritiskom testosterona, zbog stiskanja i zatvaranja ili, dostojanstvenije, godina, jednostavno menjao), ali kakva je informacija to uopšte bila? Nije mogla da se doseti nečeg opštijeg, a sa manje značenja? Fakingšit, kako je daleko otplovila!

Morala je da prihvati da joj je Mirelica bila crna rupa, ili, bolje, bila joj je ispražnjena polica. Na koju je sada jedva slagala odgovarajuće i, naglašavam!, psihodelične suvenire.

„Jeste li se ti i Dražen dugo družili?” (Galantna zamena za: Zašto nisam znala za tebe? Zašto te nisam poznavala?)

„Ma znaš kako je...”, fokusirala se, što joj nije bilo svojstveno, totalno out of character – ergo, ruku s debelog mačora privukla je sebi i profesionalno je udružila s drugom rukom, „...naš razred je bio dosta veliki, bilo nas je oko trideset, i morao si da se probiješ kroz mnogo smeća da bi našao ono, ma ono što je vredelo.”

Uf, pomislila je Dunja, nije da se nije slagala u vezi sa smećem, ali hm, da li bi takve stavove po analogiji mogli nazvati džabe socijalni?

„Ma, dugo smo se gledali, to da, ali tinejdžeri moraju da prikupe hrabrost iako se ponašaju kao da je svet njihov”, zaneseno je podigla nos uzlaznom sinusoidom da je mehurić u njenom ždrelu meko pukao. „A onda smo počeli da razgovaramo, mislim da je to bilo na početku druge godine i to je trajalo do zime, da, zima je bila”, oborila je sinusoidu dole ili možda na novu krivulju, ups, funkciju, i u isto vreme, hop, skočila po maće koje se jadno upravo opustilo pokušavajući da prede.

„Ali, bili smo nerazdvojni, Dunja”, siroto stvorenje je opet dopuzalo u njeno krilo i, iako je užasnuto posmatralo, Mirela se nije pokolebala. Gnječila ga je kao maslinu i možda je, prvi put je pomislila VI, Mirela mislila da ono što sa životinjicom radi, nije ništa drugo nego nežnost. Da sa njom postupa brižno. Sa ljubavlju. Možda bi mogla, mislila je VI dalje, da krene od tih Mirelinih gestova da bi objasnila i ostale. Za tu vrstu pojava je postojao sjajan klinički izraz, ali ga se Dunja nije setila – tako su je dakle zavodile Scila i Karibda neophodne marihuane.

„Duška...”, konačno je zagazila u osinjak, „...na šta si mislila kad si rekla da je Kristijan čudan?”

Devojčica se zakikotala i plastičnom kašičicom od sladoleda polaaaako oblikovala figuru, hm, alpski vrh, a zatim poslasticu polaaaako stavila u usta. Zakikotala se još jednom. I treći put. „Ma daj...”, pogledala ju je, hmm, sažaljivo, kao što ljudi obično gledaju ovce „...stvarno si komplikovana kao neka Draga. Priča sa mršavljenjem te je skroz poremetila?”

„Duška...” – uf, šteta što ne možete da je čujete, nenadmašan dostojanstven, odrasli glas koji je hladni krem još zaoštrio – „...ne znam kako to izgleda tvojoj mami, ali meni se čini veoma sporno da te je Kristijan nagovorio da smršas, još si veoma mlada i veoma osetljiva na sliku kako te vide drugi, mislim, kako te vide muškarci.”

Duška je kašičicom potapkala po alpskoj figuri tako da je ona postala, pa, prekmurska, panonska.

„Draga...”, još je veća šteta što ne vidite Duškinu sarkastičnu, presarkastičnu izboranost! „...Kristijan me nije ni u šta ubeđivao, nikad mi ništa nije rekao u vezi sa mojom težinom, kapiraš, ja se ne osećam dobro, ma kapiraš? Ja. Ne krijem se, jer nisam od takvih, ali bih volela da se osećam bolje. Nije reč samo o tome kako se osećam, nego i o tome kako izgledam, sigurno, pa, pogledaj me, ne bih volela da imam toliko emotivan odnos prema hrani.”

„Duška...”, odraslost, odraslost, vau, luda autonomija!, „...po svoj prilici, nije morao ništa da kaže, jer si ionako osetila pritisak, jer si iooonako osetila kako te gle...”, šit, ovo nije bio baš promišljen obrt, opet manja nespretnost! Na Duškinim obrazima, između očiju i naravno u njima, vragolasta lukavost se ugasila kao, fakingšit, sveća! Čašicu s Prekmurjem koje je postajalo Mura, stavila je, smešno, na zemlju (da je ni slučajno više ne takne?) prekrstivši ruke na grudima u borbeni stav (ne kao bilo kakvo devojče), s dlanovima stisnutim u pesnice.

„Ma, naporna si sa tim, stvarno jesi, očigledno je da s mojom debljinom ti zapravo imaš beef, jer se sećam kako si prošli put, dobro, prvi put kad si došla, buljila u mene...”, imitirala je stoku na ispaši, „...a sad si očigledno sve to upakovala u nešto drugo, da bi sebi, šta, malo oprala savest? Ma daj, tipično.”

Mura, hm, ups, Rižana tada su bila već oba sladoleda, a i u glavi Velike Istražiteljke iznenada samo još jebena jebena reka. Zatrovana voda. Oštar brzak. Da li je Duška pogrešila? Naravno da nije! Da li je Dunja imala pravo? Naravno, o da! Kako je onda Duška imala pravo? Specifično, partikularno, u aktuelnom slučaju, ali kako bi bilo najadekvatnije reći, pa i to samo delimično, jer, rečno korito je naglo skrenulo, Dunja je u globalu imala pravo (ma, to ružno zvuči), dakle u načelu! O da, deklamovala je priznanja po kamenju ili šljunku ili stenama, haha, da, ispirala je D-dušu, ali to nikako nije značilo da njena kritika nije bila u vezi sa istinom, ah, ili s pravdom! Ili? Da li je motivacija bila važna? Da li je na njoj sve stajalo ili se sve srušilo? Da li je uz kritičnost trebalo da ima i dobro i hrabro, faking očišćeno čisto srce? Da li je kritiku najpre trebalo da usmeri u sebe? Da zabije jebeni autogol? I ako ne bi? Šta – da li bi je potražio feministički Interpol?